

สปป.ลาว เดินหน้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตพลังงานไฟฟ้าของอาเซียน

สปป.ลาว มีเป้าหมายพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยการเพิ่มรายได้ต่อคน ต่อปีของประชากรให้สูงขึ้นจาก 380 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2547 เป็น 720 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ในปี 2553 โดยให้การส่งออกเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว สปป.ลาว จึงเร่งดำเนินแผนก่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าจำนวนมาก เพื่อขยายการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญให้กับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ไทย จีน และเวียดนาม โดยมีเป้าหมายหลักในการสร้าง รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเป็นมูลค่า 140 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2553 และก้าวขึ้นเป็นศูนย์กลางพลังงาน ไฟฟ้าสำคัญของอาเซียนในระยะต่อไป

ความคืบหน้าของโครงการพัฒนาเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าของ สปป.ลาว เพื่อจำหน่ายให้กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะไทย มีดังนี้

➤ โครงการที่สามารถจำหน่ายกระแสไฟฟ้าแล้ว

- **เขื่อนเทิน-หินบุน** ตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำเทินและลุ่มน้ำบุน ในบริเวณเขตแดนที่เชื่อมต่อระหว่างแขวงคำม่วน และแขวงบอลิคำไซ ห่างจากกรุงเวียงจันทน์ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 280 กิโลเมตร มีกำลังการผลิต กระแสไฟฟ้ารวม 210 เมกะวัตต์ ทั้งนี้ เมื่อปี 2537 สปป.ลาว และไทยได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจซื้อขาย กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเขื่อนนี้จำนวน 187 เมกะวัตต์ต่อปี (ร้อยละ 89 ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้) เป็นเวลา 25 ปี โดยได้เริ่มซื้อขายกระแสไฟฟ้ากันตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541

- **เขื่อนห้วยเฮาะ** ตั้งอยู่บนที่ราบสูง Bolovens ในบริเวณเขตแดนที่เชื่อมต่อระหว่างแขวงจำปาสักและ แขวงอัตตะปือ ทางตอนใต้ของ สปป.ลาว ห่างจากเมืองปากเซไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 161 กิโลเมตร มีกำลังการผลิต กระแสไฟฟ้ารวม 150 เมกะวัตต์ ทั้งนี้ เมื่อปี 2539 สปป.ลาว และไทยร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจซื้อขาย กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเขื่อนนี้จำนวน 126 เมกะวัตต์ต่อปี (ร้อยละ 84 ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้) เป็นเวลา 30 ปี โดยเริ่มซื้อขายกระแสไฟฟ้ากันตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2542

➤ โครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง และโครงการที่มีแผนก่อสร้างในอนาคต

- **เขื่อนน้ำเทิน 2** ตั้งอยู่ในแขวงคำม่วนทางตอนกลางของประเทศ ห่างจากนครเวียงจันทน์ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 250 กิโลเมตร เริ่มดำเนินการก่อสร้างในปี 2548 คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2552 มีกำลังการผลิต กระแสไฟฟ้ารวม 1,070 เมกะวัตต์ ทั้งนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ลงนามสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้าจาก เขื่อนน้ำเทิน 2 จำนวน 995 เมกะวัตต์ต่อปี (ร้อยละ 93 ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้) เป็นเวลา 25 ปี

- **เขื่อนน้ำงึม 3** ตั้งอยู่บริเวณแขวงเซียงขวางและเขตปกครองพิเศษไซสมบูนริ่ง ห่างจากนครเวียงจันทน์ ไปทางทิศเหนือประมาณ 130 กิโลเมตร คาดว่าจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ในเดือนตุลาคม 2550 ใช้เงินลงทุนใน

การก่อสร้างประมาณ 552 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ารวม 460 เมกะวัตต์ ซึ่งประมาณร้อยละ 90 ของกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้ จะจำหน่ายให้กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการขอสนับสนุนด้านการเงินจากธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) และธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan Bank for International Cooperation : JBIC) รวมทั้งอยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองราคาซื้อขายกระแสไฟฟ้าระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้รับซื้อกระแสไฟฟ้ารายใหญ่ กับผู้ร่วมลงทุนในโครงการ

- **เขื่อนเซเสต 2** ตั้งอยู่ในเมืองเหล่างาม แขวงสาละวัน ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของ สปป.ลาว มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ารวม 76 เมกะวัตต์ ปัจจุบันโครงการได้เริ่มก่อสร้างแล้ว โดยมีรัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาวเป็นผู้ลงทุนเพียงรายเดียว ปัจจุบันไทยอยู่ระหว่างศึกษารายละเอียดของโครงการเพื่อประกอบการพิจารณาซื้อขายกระแสไฟฟ้า

- **เขื่อนน้ำงึม 2** ตั้งอยู่บนลำน้ำงึม ในเขตปกครองพิเศษไซสมบูนรนต์ ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ไปทางทิศเหนือประมาณ 90 กิโลเมตร มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ารวม 615 เมกะวัตต์ ปัจจุบันโครงการยังไม่เริ่มก่อสร้าง

- **เขื่อนเซคามาน** ตั้งอยู่บนลำน้ำเซคามาน ในแขวงอัตตะปือ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ สปป.ลาว มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ารวม 468 เมกะวัตต์ ปัจจุบันโครงการยังไม่เริ่มก่อสร้าง

- **เขื่อนขยิยน-เขื่อน้ำน้อย** ตั้งอยู่ในแขวงจำปาศักดิ์ ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของ สปป.ลาว มีกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ารวม 390 เมกะวัตต์ ปัจจุบันโครงการยังไม่เริ่มก่อสร้าง

รัฐบาล สปป.ลาว มั่นใจว่าจะสามารถผลักดันให้การผลิตกระแสไฟฟ้าก้าวขึ้นเป็นภาคการผลิตเพื่อส่งออกที่มีศักยภาพของประเทศ เนื่องจาก สปป.ลาว มีสภาพภูมิประเทศเหมาะแก่การก่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้า เพราะมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน อาทิ แม่น้ำเหิน แม่น้ำบูน และแม่น้ำงึม ประกอบกับความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะไทย จีน และเวียดนาม ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ นอกจากนี้ สปป.ลาว ยังได้รับความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านและองค์กรระหว่างประเทศ ในการพัฒนาโครงการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยล่าสุดเมื่อเดือนมีนาคม 2548 ธนาคารโลกได้อนุมัติค้ำประกันความเสี่ยงเงินกู้ให้แก่โครงการก่อสร้างเขื่อนน้ำเหิน 2

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

พฤศจิกายน 2548

แผนที่ : ที่ตั้งเขื่อนใน สปป.ลาว

